

VĒRTUTEA STRĂBUNĂ

5930f

FAPTŪ NATIONALŪ IN PATRU PĀRTI

DE

12

C. DIMITRIAD

144818

A handwritten signature in black ink, appearing to read "C. Dimitriad".

BUCURESCI

TYPOGRAPHIA STEPHAN RASSIDESCU

1864

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ
BUCHUREŞTI

Cota

59307

Inventar

144818

1950

BIBLIOTECĂ C. NIȚĂ V. TĂRĂ

BUCHUREȘTI

COTA

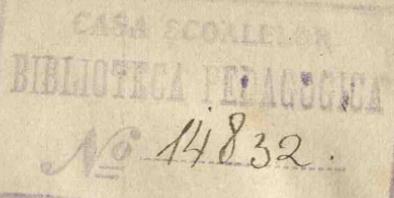
59307

40820

B.C.U. Bucuresti

C144818

ANEXA LA SERIA ARTISTICA

DEDICATA

LUI

MIRCEA C. ROSETTI.

VĚRTUTEA STRABUNĂ

REPRESENTATĂ PENTRU PRIMA ÓRA IN TEATRU DIN BUCURESCÎ SUBT PA-
TRONAREA ARMATEI ROMANE, LA 2 MAIU 1864.

PERSÓNELE

Mircea, căpetenia cetății Giurgiului

(60 ani) D-nu C. DIMITRIAD.

Serbanu, fiul său (20 ani) „ M. PASCALY.

Stanciu, căpitanu și amicu al lui Mircea

(70 ani) „ M. FELBARIAD.

Radu, fișu cel frumosu, fratele lui

Vlad-Tepeșu (50 ani) „ GG. BRATIANU.

Omer-Beiu, solu Turcu (60 ani) „ A. DUCULESCU.

Mustafa, emisar u Turcu (50 ani) „ V. VASILESCU.

Smaranda, soția lui Mircea (50 ani) D-na E. POPESCO.

Florica, fiica lui Radu (16 ani) „ MAT. PASCALY.

Stoica, credinciosul lui Radu D-nu S. BALANESCU.

Un oscenu „ L. CARBINI.

Căpitanu, *Oscenu*, *Poporu*.

SCENA SE PETRECE IN GIURGIU, SUB DOMNIA LUÍ VLAD AL V, SUPRA-
NUMITU TEPEȘU.

Teatrulă reprezentă o sală, stilă bizantină, în fundă la mijlocu ușă deschisă a unui paraclis prin care se vede interiorul illuminat. Alătura este acestei ușă, arcade mari prin care se vede o parte din cetatea Giurgiu cu întărările săle, și în depărtare țermulă dreptă ală Dunařii cu cetatea Ruseciu.
La ridicarea cortinei este sfârșitul liturghiei, tōca de feru și clopotele sună până la eșirea tuturor din paraclis.

SCENA I.

SMARANDA, STANCIU, MIRCEA, ȘERBANU, FLORICA, RADU, apoi
STOICA, CĂPITANU, OSCENU, POPORU.

Mircea. Acum când sânta liturghie s'a sfârșită, și când preoți au bine-cuvîntată steagurile noastre, vino Șerbane, vino copilul meu, pentru ca în numele celu a-tot-puternică, bătrinul tău tată, să-ți dea și elu bine-cuvîntarea sa. — Fătułul meu, Turciū ne împresorū de tōte părțile și tu vei intra pentru ântēia óră în luptă. — Facă cerulă ca inimoia ta să fiă Românescă, ca braçul tău să fiă spașma păgêniloră

Florica. Șerbane, pentru că ursita voește să-ți cingă eș spata, voi face-o cu mândrie. Ureză ca astă spată care va arma braçul tău în luptă, să fiă ca fulgerul lui Dumnezeu. Continuă cu dinsa măreția Românescă și adu-o

roșită de sânge păgânescă. — Tatălă tău, 'ți-a însemnată calea vîrtuții și a biruinței, fă ceia ce a făcută elă, și renumirea ta unită cu a sa, va face mândria țărării noastre! (îi cinge spata.)

Toți. Ura! Ura! Ura!

Stoica. (întră, vorbește încet lui Radu.) Turculă ce aștepta-ți este aci și vrea să-ți vorbescă neapărată.

Radu, (încetă.) Bine, adu-lă la locul sătuită și să așteptele până voră ești totuști d'aci, când voi veni și eu. (Stoica esse)

Mircea. Fătulă mea, nu uita niciodată datorile tale de oscenă. Fiind vitaleză, credinciosă și omă de cinste. — Fiind înfocată în luptă, dar cu minte. Terra ta să fie totul pentru tine, și interesul să nu te facă niciodată nedreptă; ajută pe cei în nenorocire, fiind chiar vrăjmașă și tău; fiind voiosă cu omeni și blandă cu femeile. — Când îți vei da cuvântul, ține-lă chiar cu pregiul său!... *Tine-lă chiar de cărău și dată unuia păgânește!*...

Serbanu. O! pieptulă mea se inflăcărăză de unuicuori sănătă, și acceptă lupta cu nerăbdare. Unuicuori mare renume mă ascoperă, căci am fostă bine-cuvântată de răsboinicul celu mai vitaleză, și armată de frumusețea cea mai rară. O! viață acum vrăjmașul... aruncese asupra Giurgiului de cutere și voi înneca cutezarea sa într-unuicuori lacă de sânge!...

Mircea. Bine, fătulă mea! Înfocarea ta mă înveselesce, căci este predicerea biruinței. Văd că reînnoindu-se în tine sângele meu și asta mă măndrește. Cerbicea semețului Musulmanu se va pleca prin tine, și Crucea, semnul de măntuire, va filfai iară pe locurile unde astăzi filfie semnele păgânești. (Smarandă) Dar tu, mamă fericită, de ce stai la o parte?... Nu îmbrățișești cu mândrie pe fuluică tău?.. De ce 'ți-e fruntea abătută, când aruicuori trebui

să fiă inundată de fericire?... Altă dată eraî mândră să fiă o româncă tare... Nu cum-va sufletulă tău a perduță acum acea cutedare, care făcea brațiulă meu nebiruită în luptă?...

Smaranda. Inima mea nu tremură la vederea armeloră, și încă și mai puçină cunoscă temerea. Sciu bine că bărbații suntă născuți pentru luptă, și că celu ce fugă de dinsă și pătează renumirea. Am dorită tot-dăuna ca soțiulă și copilulă meu să fiă vitejă; și iubirea mea de mamă, nu este mai puçină cutesătore, dar peptulă meu este mișcată de o prevestire nenorocită.

Mircea. Asta e o temere netrebnică, tacă!... Căpitană din ceasă în ceasă pote să resune cornulă de răsboiu, care, ne va chiama la luptă. Să fimu gata! Semețul Abdi cu glōtele săle păgăne, cărcă a se arunca asupra astoră zidură, dar Giurgiułă nu adăpostește, ca altă dată, nică mișcă, nică vîndătoră. Acum este apărată de oscenă credincioșă ce le pregătescă o priimire ca să le tăe poftă dă mai trece Dunărea; și apoii spătarulă Radu, frațele Mării-Sale, ală căruia brațulă vitădă ni lău trimis cerulă ne este de piază bună. Déca sorră ne va da biruință, vei spune M. S. cum se luptă oscenii Români pentru țără și Domnul loră, iar dacă ne va fi în pagubă, atunci spunești că amă sciut, celu puçină, să murimă vitejește!...

Radu. Încredință-te de ună lucru, căpitane, că spația mea nă cruceată nică odată vrăjmașă. Vei vedea că venirea mea aci nă fostă zadarnică. Vino, fata mea.
(ese cu Florica, căpitană și oscenii și urmăresc.)

Smaranda. Copilulă meu...

Serbană. Mamă...

Smaranda. Vino, adăpostește-te în braceletle mele.

Şerbanu. De ce astă temere mamă? Amă incredere că vomă fi biruitoră.

Mircea. Dar ce aici?

Smaranda. Ce amă? Spătarul...

Mircea. Cine Radu?... Ești nebună!...

Smaranda. Nemernicul său sufletă este în stare de oră ce mișelie. N'ai văzută ce viclenie avea în vorba și privirea sa?...

Mircea. Închipuire copilărescă.. Adevărată că în trecută, șii-a pătat renumirea, năzuindă la adjutoriul străinilor ca să dobore pe frate-său dupe scaunul țărănești... În cele din urmă însă, vădu, că celu ce alergă la străini, se perde și pe dinsul său și țera sa...

Smaranda. O! inima mea, nu mă înșelă niciodată!... (ese)

SCENA II.

ŞERBANU, STANCIU, MIRCEA,

Stanciu. În sfârșită, iată-te cu spata la coapsă, aici să fi un resboinic viteză, și nu o vei lăsa să se ruginescă. Te tragă din viață de Român verde... a o mai spune, e în zadară... Dă-mă mină! O! țepănu pumnă! Și să nu-mă dici pe nume, Stanciu, dacă n'ai băga spașma în păgănești. În luptă să stai lingă mine... vomă fi nedeslipiți, și ne vomă arunca asupra loră ca nisce le!...

Mircea. Iați numai de sămă. Elă e încă tinăru și poate face vre-o stângăcie...

Stanciu. Vorbă să fie! Omeni de inimă nu facă niciodată stângăciu!. Și apoia nu cumva erai mai bătrînă,

când ați eșită pentru întâia óră la luptă?.. Știu că 'și-oră aduce aminte neboteșării... Iată 'tă oglinda Șerbane!.. Ce vitejie... 40 de ani necontenită! și acum ce o fi dicândă pagână?... Leulă a îmbătrînită, aide să'lă lăntuimă, și să' ţă stergemă cetatea din ghiare..

Mircea. Asta nu se va întâmpla câtă vomă avea viață în peptă!.. să'u vomă peri cu toții sub dărămăturile sale!..

Stanciu. O! câtă pentru asta, aşa va fi!.. Pe sântă cruce! vie paginulă 'și-ă vomă arăta cu toții ce ne plătește pielea!.. Am ȳisă cu toții?.. Nu!.. Este unulă... Ce mai sculă!.. Să fiu afurisită, căpitane, de mă incredă în el!.. Are față lui Iuda, 'tă-o spuiu curată că dacă aș fi în locul tău, 'tă-aș ȳdice să se care de aci!..

Mircea. Cine?

Stanciu. Radu!..

Mircea. Ce spui? spătarulă?.. fratele...

Stanciu. Fratele draculu!.. Ce caută aci mișelulă ăsta?.. Să ne vîndă?.. Unu turburătoră de nimică! care a cercată să-șă vîndă ȳera de o mie de ori!.. Nu e nică unu păcată, pe care să nu'lă fi făcută!.. 'și-a vîndută frate... rude... prietenă... A adusă în duoă rînduri pagână în ȳerră... Si acum că 'l-a ertată Vladă, cred că s'a lăsată de reie?.. Așă, vorbă să fie! Lupulu păru 'și schimbă, dar năravulă, nu!.. Uite!.. Eșă unulă nu 'lă credă!.. Si apoă fie... omă vedea... câtă despre partea mea, te încredințeșă că-lă urmărescă de aprópe... și de-'lă voiă prinde cu ce-va, jură!..

Mircea. Destulă, Stanciule!.. Adu 'tă aminte...

Stanciu. Fie!.. Tacă... dar...

Mircea. (către Șerban). Tu, fătu-lă meu, pregătește-te (către

Stanciu. Tu, veghiadă că la ântâia chemare să fiă toți gata!...

Serbanu. Bine tată!...

Stanciu. Fiș pe pace Căpitane. (Mircea esse la stînga, Stanciu prin fundă:)

SCENA III.

SERBANU, (singură).

Serbanu. Puiulă de vultură, mândru, abia simte puterea aripelor săle, și pe dată, părăsindu-și născătorii, vrea să „și arate vitejia, cercându a se ridica până la cer... ast-fel și ești mândru de neîncercata mea vitejie, ’mă închipuescă, că amă în mine sufletul Tatălui meu, și cu teșendu să crești că voi fi ca dînsulă, ’mă pregătescă brațulă pentru luptă! Suntă ca vulturul nesocotită, care voiesce a ținti sōrele în față; și cade amețită. Căci dorulă ’mă arde inima, și mă va abate!...

SCENA IV.

SERBANU, FLORICA.

Florica. (viind visătore și fără a vedea pe Serbanu): Ce ați inima mea?... Pentru ce suspină astfel?... Ce va să dică astă durere care n-am simțită nică odată?... De ce când cugetă la dînsulă, mă însăşimintă... și cu cătu voi să depărtești astă cugetare, cu atâtă mă chinuesce mai multă?... (văzându d'o dată pe Serbanu) Dar ce văd?... Este el!... să fugă...

Serbanu. (văzându-o) Florica!...

Florica. (apart) M'a vădută și peptulă meă se luptă între mustrare și dorință!...

Serbană. Fugă de mine frumosă floră?

Florica. Ești, Serbane?... Te înșeli... Dar de ce te așfi singură aci?... Nu te gătescă, că toti cei-alți, pentru luptă și măreția care vă ascăptă?...

Serbană. La ce să mă gătescă, când ori ceașu face va fi în zadară?...

Florica. Așa mică preciu puiu pe vitejia D-tale?

Serbană. Da!... Căci la ce am arătat folosi?...

Florica. Aste cuvinte suntu nevrednice de fiulă lui Căpitanu Mircea!... Toți iți prevestescu unu viitoru mare... Cetatea este fericită, că are încă unu apărătoru, și oscenii cei mai viteji dică, că mâna mea a cinsu cu spata pe unu vitéză.

Serbană. Un vitéză!... Dar pentru că braciul să fiătare, trebuie ca inimă să fie...

Florica. Ce?... vorbescă...

Serbană. Nu cuteză...

Florica. Cumă?...

Serbană. Ce virtute, ce vitejie nu s'ar învăpăia de atită frumusețe?...

Florica. Nu te înțelegă!...

Serbană. Da... căci ce folosește răsboiniculu, să fiă biruitoru?... cei folosește că în peptulă său bate o inimă de oțelă, când știe că nu e nici o inimă, care să se gindesc cu doru la dinsulă, și să tresără de bucurie la veste faptelor săle?...

Florica. Și cine țăi spune că nu va fi nici o inimă, care, vădându-te atit de tânără și atită de vitéză să nu fiă mandră de a te iubi?... Cine țăi spune, că întorcându-te acoperită de fapte mărete, nu vor fi miș de fru-

museți ce voră suspina și voră suferi că nu suntă iubite de ună viteză?...

Serbanu. E! și ce 'mă pasă de suspinele și de iubirea loră, dacă aceea pe care înima mea o doresc nu răspunde la dorulă 'meu? Iubescu numai pe una și numai de aceia voi să fiu iubită. Răspund că ea dorulă 'meu, și atunci aş fi fericită, chiar de măcar ură lumea întreagă!

Florica. Iubescă?...

Serbanu. Fără nădejde!...

Florica. Fără nădejde... De ce?...

Serbanu. Pentru că dorulă meu merge mai presusă de cât 'mă poate era sărta...

Florica. Și... escă iubită?...

Serbanu. Nu știu...

Florica. Pute că nu scie nimică... De ce nu-i o spui?...

Serbanu. Mă tem că de mandria sa.

Florica. De ce astă sfială?...

Serbanu. Astă e legea adevăratului doră.

Florica. Când iubesce cineva cu adevărată pote să nădejduiască totă.

Serbanu. O! Și-mă că va fi bună... că va alunga ori ce mandrie... că înima sa cea frumosă, nu va fi pentru mine nicăi aspră, nicăi desprețuitoare!... Și-mă că va asculta suspinele mele și va primi că o dulce răsplătită înima mea la picioarele săle... Și-mă că 'mă va da voe, să mă gindesc la dînsa, când voi fi pe câmpul de luptă... pentru că astă gândire să mă facă nebiruită!...

Florica. Da!... Șerbane, Fiș inimose... gindescete la dînsa, luptă cu numele seu pe buze și vezi fi biruitoru! Si când te-rră întreagă, te va acoperi ca laude și cunună, ea va șopti cu mandrie: Ellă este fapta mea!.. și ve-

nind la tine, 'ți va țice, cu sufletul inundat de fericire: voi că patul meu de nuntă să fiă făcut din steagurile ce aî luat de la vrăjmaș!...

Serbanu. Ce auđu!.. O! fericire!.. Nu desprețuesc dorul meu?.. visez ūre?.. Nu sunt nebun?..

Florica. E! dar ce 'ți pasă de ceia ce țică eū!.. pôte că o alta...

Serbanu. Alta?.. Ast-fel îmă sdrobesc oră ce nădejde?.. 'Mă aî încuviințat dorul și apoă îmă străpungă inima?.. Dar nu 'ți a spus'o ochi mei pe cine iubesc și pentru cine suffer?.. Dar după ce am văđut frumusețea ta, cu care m'aî fermecat, maî potă ūre să cugetă la alta?..

Florica. Cum?.. Ce țici?.. Eū sunt?..

Serbanu. Dacă iubirea mea te supără, pedepsesc-mă!..

Florica. Să mă supere?.. Nu!..

Serbanu. Țici că nu te-am supărăt?.. se pôte?.. O! inima mea, liniștește-te! .. .

Florica. Tacă!.. vine tata!.. Astă maramă îi va vorbi în locul meu... Cu Dumnedeeu!.. luptă-te cu viație!.. Si fă fala țărrei tale și a mea! (ese iute)

SCENA V.

SERBANU apoă *RADU*.

Serbanu. Astă maramă!.. O! fericire... mă iubesc!.. Da!.. mă iubesc... numai e îndoială... Nu visez!.. Nu este închipuire!.. Maramă pregiösă, acoperă peptul meu, căci tu vei fi pentru mine scutul de apărare la loviturele vrăjmașilor!.. (ese iute)

(Radu, care era în fund și a auzit cele din urmă cuvinte, înainteșă)

Radu. Împreună!.. Acea măramă este de la dinsa...

Nu cum-va se iubescă? Bine! . Mângâe-te cu închipuirile téle, nesocotite!... hrănescé în peptul těu semetă asemenea vise nebune... Pe când eū... vě pregătescă o isbire, la care nu vě așteptați!.. Dar Mustafa aștăptă!.. Acum or nică o dată este timpul să sfârșescă... (deschide o ușă mică la drépta prin care introduce pe Mustafa) Vino săntemă singur!..

SCENA VI.

RADU, MUSTAFA.

Mustafa. (intrând în vestminte Române) Nu mě pôte auzi nimeni?...

Radu. Nu! Poți vorbi în liniște.

Mustafa. Mircea?

Radu. Nu bănuiesce nimică! (se aude sgomot)

Mustafa. (cu frică) Ce sgomotă e acesta?

Radu. Suntă oscenii... se pregătescă pentru luptă. Ei bine! puterniculă Imperatru al Stambulului, strălucitulă Amurată, s'a hotărîtă?...

Mustafa. Da!... Să te ajute să doboră de la Domnie pe hainulă Vladă, vrăjmașulă nostru celă mai neîmpăcată!... și să 'ți dea ție scaunulă Domnie; iar tu ne vei da în schimbă, tóte cetățile dupe malul stângă al Dunării, 250 copii și 15,000 bană roșiă.

Radu. Priimescă!... Dar Hamuza-Paşa ce face cu Brăila?...

Mustafa. Astăzi chiar va lovi-o din tóte părțile, și tot astă-dă, Abdi-Paşa este hotărîtă a se arunca asupra Giurgiuluă!...

Radu. O scimă: ař věđută... Mircea se gătesce de luptă!...

Mustafa. Dar nu ſcie că óstea nôstră este ca ſtelele ceruluř?... și puterea nôstră nemărginită?...

Radu. Ellă ſe încrde în vitejia ómeniloră ſeř și în ſtatornicia ſa, și apoř ascéptă și ună adjutoriu de óſte.

Mustafa. Nuři vom da timpă să ſosescă acestu adjutoruř, căci péně mâine Giurgiu va fi alu noſtru.

Radu. Prin luptă, nu credu!.. Afurisitulă ăſta și cu ař ſăi, ſunt în stare să ſe ingle ſe mař bine ſub derămăturile ſelle!... Nu ſe pote de cătu prin vielenie.

Mustafa. Si ař vre ună mijlocuř?...

Radu. Da!... ſpune luř Abdy, că pe dată ce va incepe lovirea despre Dunăre, și pe când Mircea cu ař ſeř, voruř alerga în acea parte, eř voiř pune să vě deschiđă pórtă despre Târgovișce, și ast-felu ne facem ſtěpěnř pe Giurgiu...

Mustafa. Făgăduescă acéſta?...

Radu. Da! dar ſpune tot-d'odată luř Abdy că asceptuř firmanulă de Domniă.

Mustafa. 'Lă veř avea de o dată cu intrarea nôstră în cetate, Alahuř ſa te aibă în paza ſa Vlah-Beiř!...

Radu. Călătorie bună, Mustafa! (Mustafa eſe pe unde a in- trată).

SCENA VII.

RADU (singuruř).

Radu. În sfârſită, iată-mă ajunsă la ținta dorită! Țéra eſte a mea!... Dar ſa mă depărteză de aci, căci acelă

Mircea are o privire de șerpe... și ar putea ghici bucuria drăguțită pe fața mea. (voind să vede pe Mircea și să dă înapoia) Ce văd?.. Este el?.. Cu o scrisoare în mână!.. Cîtu e de turburat?.. Ce privire... M'a văzut! să mă ţiu bine ...

SCENA VIII.

RADU, MIRCEA.

Mircea. (întrând) D-ta aci, spătare?...

Radu. De ce astă mirare?...

Mircea. Retrasu aci, când tot căpitani încinu pentru lupta ce ne așteptă?... și când pentru dânsii ar fi cea mai mare fericire să te vađă în mijlocul lor, pe D-ta Spătaru și fratele M. S.

Radu. 'Tî mulțumesc!... însă de ce să te miră atât de mine când D-ta, căpetenia loru, lipsești dintre dânsii?...

Mircea. Pentru că trebuie neapărate pironesc în minutul acestă cugetarea mea. Si când vorbesc datoria nu ascultă de cât pe dinsa!—

Radu. Ce, te temi pote de...

Mircea. Nu! Inima mea nu tremură nică o dată în fața primejdiei, nică mă însăşimintă lupta. Dar acolo unde n'ajunge spata, ajunge câte uă dată vîndarea.

Radu. Vîndarea?...

Mircea. Asta te însăşimintă Spătare?... Pe Dumnezeu!.. și dreptate... căci și pe mine mă însăşimintă vedere unu-ă vîndetor?...

Radu. Ce? nu cum-va ai descoperită?...

Mircea. Nimică!... Presupui că numai... și fiind că suntem singuri aici, vrăiu să îți facă uă rugăciune.

Radu, Vorbesce.

Mircea. Ați putut vedea însuții, că oscenii care se află în cetate, de și vitejii, sunt pucini la număr, scimătă dinainte că vom fi mai curind jertfe de cătăbiritorii. Noi însă ne vom face datoria. De vom cădea, vom cădea vitejesce. Dar D-ta, fratele M. S. nu putem să priimă să te puie în primejdie.

Radu. Căpitane mă fac să mă miră... Care este ţinta acestor cuvinte?...

Mircea. Trebuie să îți o mai spui?... Nu mă înțeles?.

Radu. Vrei să esă din Giurgiu?

Mircea. Te rog!...

Radu. Nică odată!

Mircea. Trebuie!...

Radu. Și cine poate să îmi poruncescă?...

Mircea. Sunt căpetenia cetății!

Radu. Și eu sunt fratele lui Vladă!

Mircea. În orice altă locă voi fi supusul vostru, dar aci țin locul M. S. Vladă, Domnul Țerere, și poruncescu în numele său!

Radu. Te înțeleg, capitane! Nu îți mai ascunde cugetarea. Limba ta a rostită cuvenitul de vîndător... Citezi să șici că suntă eu acelă vîndător?.

Mircea. D-ta trebuie să sci de cea escă să nu

Radu. Cum?... Crede?...

Mircea. Aceia ce crede D-ta, Spătare, cred că și eu.

Radu. Vorbește mai lămurită!.

Mircea. Scutește-mă de astă rușine!.

Radu. O asemenea bănuială?... vorbesce mai lămurită să altfel...

144818

Mircea. O voesci?... Citesc astă scrisore!...

Radu. Astă scrisore?...

Mircea. Coprinde vești din Stambulă, și mă întăin-țează că între noi să află unu vîndetoră. Voesci acum să ți spui cine este?...

Radu. cum!..

Mircea. Esci D-ta, Spătare!...

Radu. (speriată) Eă?...

Mircea. D-ta!

Radu. Eă?...

Mircea Și dacă n'ar spune-o astă scrisore, o spune de ajunsu spaima și turburarea D-tale.

Radu. (în parte) Turbeză!.. (tare) și pe temeiul scrisorii unu mincinosu nerușinată?...

Mircea. Décă ar spune-o numai ellă?...

Radu. Dar cine enăcă?

Mircea. Punești mâna pe inimă, Spătare, și adu-ți aminte de trecută. Iată cine te osindește...

Radu. Și cuteză să'mi vorbesci ast-felă, mie... Spătară... și frate de Domnă?...

Mircea Pentru că ești fratele Domnului țării ți vorbescu ast-felă!.. Căci alt-felă, aşă fi pusă să te spunzură de collo!. (arătând privitorul).

Radu. Mie o asemenea amenințare?...

Mircea. O să pleci în sfârșită?...

Radu. Și nu te temi de răsbunarea mea?...

Mircea. Nică odată, când 'mi tuplinescă datoria!...

SCENA IX.

CEI DE SUS, SERBANU.

Serbanu. Tată!... Turci se gătesc să năvălescă asupra noastră... Sunetele selbaticelor lor surle sosesc până la noi, aduse pe arpile vîntului!... oscenii noștri, în a căror ochi se vede dupe acum biruința, alergă la apărarea zidurilor ca la o serbare, și chiamă pe păgini la luptă cu strigăte de leă, învîrtind spetele în vîntu...

Mircea. Asta mă înveseleșce!... fie ce dă de bătălie, este o dă de măreție pentru Români (sgomotă în departare care se apropiu din ce în ce) Dar ce este acestă sgomotă?...

Serbanu. Oscenii se pregătesc....

Mircea. Nu!... Trebuie să fie alt-ceva... Auți strigă: să mórá!...

Radu. Ce dice?

Serbanu. (se duce spre fundă și privesce) Ce văd?... mulțimea înverșunată, tîrăscă unu omu!...

Radu. (în parte) Nu cum-va este Mustafa?...

Mircea. (privindu-pe Radu) Cum i s'a turburată fața!... Ce prepus!... (tare) Trebuie să aflăm ce este!...

SCENA X.

CEI DE SUS, FLORICA.

Florica. (intrându-spăimântată) Te amu găsit Tată!... fugi, fugi cât de iute!... Mulțimea înverșunată îți cere viață!...

Radu. (cu frică) Viața mea?...

Serbanu. Dumnezeul meu!

Mircea. Ce spui?...

Florica. Voră să 'lă omore!... Scăpați'lă!... Fică-sa.
vă rögă în genuchi, apărați'lă!...

Serbană. 'Lă voiă apăra cu viața mea!...

Mircea. Năi teamă Florico!... Nu va cuteza să se attingă nimeni de dinsu-lă când suntă aci!...

SCENA XI.

ACEIASI, STANCIU, POPORĂ.

Stanciu. Iată-lă!...

Poporă. Să móră vîndetorulă!...

Serbană. (scotând spata și puindu-se în dreptu lui Radu). Aceladin voi care va cuteza...

Mircea. Stați!...

Stanciu. Lasă să 'lă spunzurămă, mișelulă!...

Mircea. Stanciule!... Cutezi...

Stanciu. Dar nu 'ti am spus că bănuiamă pe vîndetorulă astă și că...

Mircea. Ia séma, este spătarulă!...

Stanciu. Fiă Draculu, ce 'mă pasă!... Încă de ași dimineată 'ti amă spus'o curată că de 'lă voiă prinde cu vre uă mișelie...

Mircea. Dar ce este?...

Stanciu. Uite ce este: Mă duceamă spre poarta Târgovisi, când de o dată, daă față în față cu un omă alu cărui chipă n'amaă mai văduț în cetate; vrea să fugă, dar 'lă înhață... Lumea se grămadescă... 'lă intrăbă... elă ișii perde cumpătulă și dă pe facia... în sfârșită ceea ce ghi-cisemă, că adică, vîndetorulă astă care 'să necinstește săngele și neamulă, Iuda astă, vindea cetatea paginilor...

Radu. Minciună!...

Stanciu. Vorbă să fie!... Parcă nu te șcie lumea ce pómă esci!...

Mircea. Destulă Stanciule!... Fie cărușine să prepuști numai pe siugurulă cuvântă alături unui pagină, și să acoperi cu defaimă pe unul din cei dântări boeri și terrei, pe fratele M. S și astă tocmăi pe când spătarul se gătesce a pleca din Giurgiu, și se pune în primejdie ca să facă a ne veni cătu mai în grabă adjutoru ce aşteptăm.

Radu. Dar...

Mircea. (începe) De vreți să trăiesci, și că e așa, să altfelu ești perdatu!...

Radu. Așa este!... De și voi am să împartă cu voii mórtea sau biruință, dar vădendu că adjutorul numai sosesc, m'amă hotărîtă a pleca și a vîlă aduce eu însumi. Să mergem fata mea!...

Florica. (în parte) O, Dómne! să mă despartă de dinșulă tocmăi acumu!...

Serbană. Pleacă!... (Florichi) Mă părăsește Florico?...

Florica. Sórtă ne desparte!...

Radu. Rămâne-ți cu Dumneșteu!... (în parte) Dar mi voiu răsbuna cumplită!...

Mircea. Să că fie în adjutoru!...

SCENA XII

MIRCEA, SERBANĂ, STANCIU, OSCENI, POPORU.

(În depărtare se aude sunete de cornu.)

Mircea. Auziți, oscen!... Cornul de războiu ne chiamă la luptă, să alergăm!.. Brațele noastre n'aibă nici pregetu nici repaosu!.. spetele noastre, spintele petură paginesci și Dunărea măreață, să se prefacă

în singe... Păginii suntu numeroși, dar leii nu se însپăimăntă de numărul oilor!.. Inimele viteze, se luptă fără a număra pe vrăjmaș!.. Urmați mă, voinici mei, să îsbim romînesce și ți vom număra sugrumându-ți!.. să reînnominu vitejiile trecute!.. Nu sunteți voi ore viteji de la Nicopoli și de la Rovine, pe care lumea vă numită tăria creștinătății?.. Așa dar, inimă copii, căci terra întreagă ne privesce. Iară daca sorrta ne va sta în potrivă, apoi afie lumea că păginii nu să făcută stăpină pe Giurgiu de cât prefăcută în cenușe și acoperită de trupurile noastre!.. dar asta nu se va întempla!.. Vădă ochii voștri scânteindă, aprinși de unu focu săntă și Giurgiulă în curândă se va împodobi cu jefurile paginești!.. La luptă copii!.. D-zeu ne privesce din în nălțimea Cerului și ne bine-cuvinteză vădându-ne că luptăm pentru lege și moșia!.. și ferice de acela care cade apărându-și legea și moșia!.. Nainte!.. viteji mei... să biruim să să murim până la unul.

Toți. (Scotind spetele): Biruință său mórte!!!

FINELE ACTULUI I.

ACTULU II.

(Acceași decorație.)

SCENA I.

MIRCEA, SMARANDA.

Smaranda. (plângându). Nu se mai întorce, Dómne!... Nu se mai întorce, mamă nenorocită!...

Mircea. Pentru Dumnedeu, liniștește-te!... aibă mai multă tăriă, și înneacă-ți plânsulă.

Smaranda. Să'mi înnecă plânsulă, eü, mama sa?... 'Mî perdu copilul și vreï... O! voi bărbați, aveți inimă de piatră... vă înveseliți la vederea săngeluï, și priviți fără cea mai mică durere, mórtea copiiloru vostri!... dar celu puçinu lăsați mamele să plângă....

Mircea. Dar și inima mea se sfăsie, și durerea mea nu este mai puçină!... Cu tóte astea suferă și tacă... Și apoi nu cum-va perdemă numai noi pe copilulă nostru?... Suntă miî care sufere, ca și noi, lovirele crude ale răsboiuï!... Miî care plângă, dar care 'și ascunde lacrimele... și vreï ca eü, căpetenia loră, să'mi arătu o-

chiț muiatî în lacrămî rușinóse... și să daă cetății nemernica pildă de slabiciune?... Vreă ca vădendu-mă astfel să le cađă armele din mâni, și dintre atâță răsboinici vitejî, să facă o turmă de mișe?... Nu!... Sramando, Nu!...

Smaranda. Frumosă desvinovățire pentru unu omu cu inima de piatră!... dar eă sunt mamă și durearea mea este săntă și dréptă... Uită'ti copilului, dacă vreă, dar eă nu potă inceta d'ă'l plângere.....

Mircea. Plângă... dar în ascunsu! Să aşteptăm năpte și singuri aci... să dăm locu lacrimilor noastre, fără a fi văduți de nimeni... și atunci mă veă vedea și pe mine plângându, veă vedea că și astă bătrână oscenă este tată!... Dar ce dică?... Ne neliniștimă în zadară!... Ţerbană este încă nouă în meșteșugul răsboiu și poate că în aprinderea sa, să lăsată prea departe în góna vrăjimășului. Liniștește-te!... Lă vomă imbrăcișă în curind, și lacrimele noastre de durere, se voră preface în lacrimă de veselie... Stanciu a plecată în căutarea sa, să'ă lăsămă timpă, căci bunulă bătrână, nu se va întorce fără a ne aduce vreă stire bună. Dar ce vădă?... Stanciu!... Vaă!... singură!... Dumnezeule mare!... dă'mă putere.

SCENA II.

ACEIAȘI, STANCIU.

Mircea. Ce veste Stanciule?...

Smaranda. Fiulă meă?... vorbesce ce să'a făcută copilulă meă?...

Stanciu. Dă'ă!... nu știă...

Mircea. Nu știă?...

Smaranda A murită?... A murită, sérmanulă meă copilă!...

Stanciu. Astă n'o credă, dar...

Mircea. Sfărșaște!...

Stanciu. Am strebătută totă câmpulă!... 'lă căutaiă... și nici o urmă!... Nimică... nici mortă, nici viu...

Smaranda. Dumnețeule mare!...

Mircea. Dar ce să facă?...

Stanciu. Dău, oră că mă înșelă, oră că este...

Mircea. Ce?... vorbesce!...

Stanciu. Prinsu!...

Smaranda. Prinsu!...

Stanciu. Da!...

Smaranda. Prinsu!... atunci să alergămă... să alergămă pe dată în tabăra păgâniloră... să-lă reșcumpărămă... totă sculele mele, totă avereala mea pentru copilulă meă!...

Stanciu. Prea ne grăbimă!.. Póte că ar fi mai bine...

Mircea. Dute, Stanciu!... Dute!... încredințează tia astă însărcinare... Dute!... și dă Turcului oră ce'ză va cere.

Stanciu. Să mă ducă eu cu asemenea solie?... Acumă la bătrânețe să facă ceea ce n'amu făcută în viața mea?.. să cumpără cu bană ceea ce aşă putea lua cu spata?... Nu!... să mă ferescă Dumnezeu!... și apoi lasă, fișă pe pace... știu eu ce să facă!...

Mircea. Ce ați de gândă?...

Stanciu. Ce am de gândă?... Uite, astă e curată ca diao!.. la noapte intră în tabăra Turcăescă dindă în dréptă și în stînga... rănescă pe unii, omoră pe cei alții... și când s'ă lumina de dină, tréba e făcută!...

Mircea. Și tu mortă.

Stanciu. Mortă!... Atâtă pagubă!.. Așa mi se cade...

căci ești sunț de vină... ești lă amă pusă la cale, dicându-ți:
 „Acum e timpul, Șerbană, să arăți că ești Română ver-
 de... aide!.. Cruce ajută!.. și pe ei.“ Elă nu e de aia
 ca să îl dici lucru de două ori... se repezi ca unușoiimă
 și l perdi din ochi... și am avut nemernicia să-lă lasă
 singură... și m'amă intorsă fără dinsulă, și în viață!.. Uî-
 te, de n'o putea să vîlă aducă, viu și nevătămată, a-
 poi... (sgomotă afară, strigăte de: Trăiască Serbană) Dar n'audiți?
 Este ellă!

Mircea. Cine?

Smaranda. Copilulă mea?

Mircea. Șerbană!..

Smaranda. Da, da, este ellă!. Dumnezeulă mea, își
 mulțumesc!..

SCENA III.

ACEIASĂ, ȘERBANĂ, OSCEŃ.

Smaranda. Copilulă mea!..

Serbană. Mamă!.. Părintele mea!..

Mircea. Scumpă copilă!..

Stanciu. Dă-mi mâna!..

Serbană. Moșu Stanciule!..

Smaranda. În sfârșită, iată-te!.. Tu esci iară ală mea!..
 De ce ați zăbovit atâtă?.. Esci rănită!..

Serbană. Nu, mamă, nu!..

Smaranda. Vino în brațele mele... Nu!.. Nu-lă amă
 perduță!.. Este aci.. Priviți-lă.. lă-am găsită.. lă vezi
 Stanciule?..

Stanciu. Dar mi-a dată o spaimă cum se cade!..

Smaranda. Să ne mihnescă astfelă!.. Unde ați fost

nemuțumitorule?.. Nică că te mai gîndeai la mama ta!..

Serbanu. Ba, m'amă gîndită multă mamă!..

Stanciu. Să 'mă trăesci, Serbane... Știu că te-ați luptată ca unu leu!..

Mircea. Pentru mine nu e războinică bună acela care nu unesc bărbăția cu liniștea. Altă dată vei sta îngă mine în luptă!..

Smaranda. Dar tu trebuie să fi obosită?.. vino de te odihnesce...

Serbanu. Nu potă!..

Smaranda. Nu!.. De ce?..

Serbanu. Astă-dă chiar trebuie să pleci!..

Smaranda. Să pleci?..

Mircea. Și unde?..

Serbanu. Nu cetează să vă spui... .

Mircea. Dar ce s'a întemplată?..

Smaranda. Spune curindă!..

Serbanu. Daca vă revădu... daca vă vorbesc... apoi asta o datoreză număr bună voințe ce a avută vrăjmașul!..

Mircea. Buna să voință?..

Smaranda. Cum?..

Serbanu. Suntă robă!..

Mircea. Ați cădută prință?..

Serbanu. Da!..

Smaranda. Maică prea curată!..

Mircea. Nenorocite!..

Stanciu. Bine ghicisemă eu!..

Serbanu. În aprinderea luptei, calulă meă cădu mortă sub mine, și de odată mă vădui inconjurată de o ceată de Turci... În zadar mă cercai să-mă facă locă... spata mi se rupse în bucăți... când unul dintr-oamenii cunoș-

cêndu-mă... strigă; stați!.. cruțați pe astă războinică... 'lă iaă subă apărarea mea!.. (mîșcarea celorău alii.) Era acelă Omer-Bei care în timpuri mai fericite pentru noi, cădu-se prinsulă tău, tată!.. și care n'a uitată mărinimia ta!.. Numai prietenie lui Omer datoreză fericirea că vă înbrăcișează... Căci ellă încrășează-se pe cuvântul meu, a stată bună, că mă voiă întorce daca nu se va face rescumpărarea... care vine să o propue... Elă este la pórta cetății... și aşteptă să 'ți vorbescă!..

Mircea. Omer!.. să vie... Aduceți-lă... 'lă aşteptă!.. (ună osceată ese iute).

Smaranda. Maica Domnului, și de nu se va face răscumpărarea... O să ne lașă?..

Serbană. Mă amă dată cuvântulă.

Smaranda. Astă nu se pote...

Mircea. Liniștește-te Smarando!.. Daca Turciă voră voi bană, apoăr le voiă da atăi în câtă să fie mulțumiți!..

Serbană. Cu Turciă pote că ați sfârși lesne, daca n'ar fi ună vîndetoră, care și batjocoresce Tără și neamulă... .

Mircea. Cine?..

Serbană. Radu!.. Isgonită de aci, a trecută în tabăra Turciloră și se luptă în potriva noastră.

Stanciu. Bine ăiceamă ești, că trebuie spinzurată!..

Mircea. Nu!.. Rușinea va cădea pe capul său!.. Ești am făcut ceia ce trebuie să facă... am cruțată într'enulă pe fratele Domnului Terreă.

Serbană. Când m'a văzută în lanțuri, ochii săi scânteau de bucurie...

Smaranda. O!... temerea mea!..

Mircea. Vine Omer, liniștește-te...

SCENA IV.

ACEIAȘI, OMER-BEIŪ.

Omer. Alahă să te aibă în paza sa, Căpitane!...

Mircea. În brațele mele, mărimimosule Omer!.. 'Mă-ai scăpatu copilulă de mórte... și inima mea nu va putea să 'ti plătescă nici o dată o asemenea datorie...

Omer. Am făcutu, ceia ce aī făcutu și tu pentru mine

Smaranda. Lasă, Omer-Beiū, ca nenorocita sa mamă să 'ti sărute mîinile.

Omer. Ce faci?... Pe Alahă!... Ridică-te vreă să mă batjocoresc?... (în Stanciu) Dar tu, bătrînule viteză, ce staș așa departe?... Nu'ți mai aduci aminte de mine?...

Stanciu. Cum nu, Turcă afuristă?...

Omer. Va să dică totu ne mai urăscă?...

Stanciu. Ba bine că nu!...

Omer. Dă'mă mină!...

Stanciu. Na!... (în parte) Păcată că'í nebotezată!...

Mircea. Să vedemă, Omer, cu ce solie aī venită?... Daca vîi pentru răscumpărarea fluluiă meu... vorbesce!... Totă avereala mea este a vostă... Vă daū totu... căci am bună nădejde în Dumneadeu că pe cât timpă voiă ține spata în astă mină și pe cât vor fi Turci pe față pământului, bogățiile nu'mă voră lipsi!...

Omer. Pașa n'are ce face cu averile tóte, din potrivă doresce ca fiulă tău, să 'ti se înapoize, și împreună cu dînsulă, să 'ti dea atâta bogății, și atâta cinste în cât cei mai mari aī împărației nostre să fie nimică pe lîngă tine, daca te veă învoi și tu la unu singură lucru.

Mircea. Ce lucru?... vorbesce...

Omer. Să ne predă Giurgiulă.

Smaranda. Mare Dumnedeu!...

Mircea. Să vîndă Giurgiu?

Stanciu. Mișelie!...

Serbanu. Și aici cetezătu, nemernicule, să propui o asemenea tocmeală căpitanului Mircea?...

Mircea. Mulțumesc prieteniei, Omer, căci altfel și aș fi smulsă limba din gâtlejū pentru o asemenea propunere!...

Omer. Liniștește-ți supărare, căpitane, și cugetă...

Mircea. Cugetă numai unu lucru, că tu vrei să mă necinstești!... Să mă facă mie o asemenea propunere?.. Nu mă cunoșci?... Dar ce aici face tu, dacă aici fi în locul meu?...

Omer. Eu?.. Nu e vorba de mine... De unde știi eu?...

Mircea. O știi!... și ochii tăi spun că ceea ce facă eu, aici face și tu.

Omer. Eu am venită aici să împlinescă cu scumpătate, și fără a cerceta, voința celuia ce mă trimisă.

Mircea. Așa dar spune celuia ce-te a trimesă, că pentru ca să intre în Giurgiu, va trebui mai întâi să calce pe trupul meu singerându!... Spune-ți că desprețuescă propunerile sale, după cumă desprețuescă asemenea și pe celu ce cutreză a mi le face.

Omer. Cugetă, frate, că Giurgiu e mai că și al tău, niște aici smulsă din mâină, suntă 2 ani acum, prin vitejia ta!... chiar astăzi numai cu averea ta lăsă aperi și nu escă datoră să dai nimenei socotela de faptele tale.

Mircea. Suntă datoră să dai socoteala Tărre!... Am jurat să apără Giurgiu, și lăsă voi apăra!... Nu știi că Mircea nu și calcă nică o dată jurământul?...

Omer. Gîndește-te la sora ce așteptă în robie pe fiul tău. Lăsă vei lăsa tu să se gîrbovescă sub greutatea lanțurilor, ce voră zdrobi puterile săle?... și pe când tu te

vei resfăta în înbelșugare, fiulă tău să sufere fomea și setea?... și departe de téra sa, de părinții săi, să afle o mórte prematură în cea mai mare nenorocire!...

Smaranda. Mare Dumneșteu!...

Serbanu. Si ce ne pasă tată?... Lasă pe aste fiare selbatice, să stingă setea loră de rez bunare în sîngele meu!... Când e vorba de cinstă, de tără și de renume, mai putem sta la îndoială, între unu războinic nefolositor care să lăsa să fie prinsă la cea d'ântăi luptă, și între sîrta tărei?... Nu!... Nică o dată... Eu numai suntu vrednicu a mă numi fiulă teu... suntu unu mișelu!... Unu robu nemernicu!... și dreptatea cere să plătescă în lanțuri mișelia mea!... Numați suntu fiulă tău... în vinele mele nu mai curge sânge de Română.

Smaranda. Ce dică copilulă meu!... vrei să omori pe biata ta mamă?...

Serbanu. Lasă-mă Mamă!... Lasă-mă!... lacrimele suntu acumă nefolositoré... Când e vorba de a alege între Giurgiu și jertfirea mea, numai e de stată la îndoială... (cu Omer) să numai zăbovimu!... să mergem!...

Mircea. Bine, fătulă meu!... prea bine!... vino în brațele mele... Ești vrednicu de mine... Ești adeveratulă meu sânge!... Ai văduță, Omer?... Dute în altă parte cu aste propuneră mișelesci... aci nu prindu locu!...

Omer. Pe Alahu!... sunteți smintiți!... Ce!... pôte credeți că Giurgiu va scăpa de sîrta ce lău aștepătă?... Nu!... voi vă veți jertfi în zadară!... Pentru ce dar atâtă încăpătinare?... Căderea cetății este netăgăduită... Nu vedeți mulțimea oștilor ce va înconjoră?... și asta e puçinu încă, pe lingă ceea ce mai pôte trimite puterniculă nostru Padișahu. Puteaveți óre să vă înpotriviti la a-

tâta putere?... Nu!... Giurgiulu va cădea... și va îngropa sub derâmăturile sale pe nemintoși săi apărători!...

Mircea. Dar va cădea cu cinste... și renumirea noastră va fi și mai mare!... fala nu e numai a biruitorului ci și a biruitului, când biruitul se luptă cu bărbătie!... cred că poate să ne sperii laudându-te cu numărul oștilor săvoastre?... Te înșeli!... Suntem români!... și pentru noi cu cât primejdia e mai mare, cu atită nemerenție ne este necunoscută, căci avem obiceiul să primim mórtea în față, fără a ne teme. Putem fi biruitori... dar nu și mișcă... Mai puternici de câtă sortă, acolo unde alții culeg rușinea, noi vom culege fala!...

Omer. Așa dar totă nădejdea voastră este să muriți cu fală?...

Mircea. Nu!... nădejdea noastră este că vom fi biruitori!... Dumneude și Tera pentru care luptăm, ne va da puterea ce ne lipsesc!... Nu te mai lauda dar cu multă voastră oștire. Vezi p'acești pucini răsboinici ce mă inconcioară?... Toti ardu de nerăbdare și avându nădejdea biruinței fie care din ei crede că are atita vitejja în cât să se potă măsura cu o miă dintre aici!...

Omer. Căpitane!... Încăpăținarea ta mă întristeză!...

Mircea. Lasă, Omer, nu'ți mai face inimă rea. Așa cere datoria mea, și așa am hotărât!... Întörce-te în tabără și spune căpeteniei săvoastre răspunsul meu. Staniciu va merge cu tine ca să otărască rescumpărarea. Dați totă avereia mea!... Dar dacă nu va primi, și 'mă va ține copilul în robie apoi, spune-i, că voi ști să lăsmulgă chiar din mijlocul înpărăției săvoastre. (ese)

SCENA V.

OMER, SMARANDA, SERBANU, STANCIU.

Omer. Ascultă femei: daca doresc să ţi scapă fiulă, apoi sileşte-te să birueşti neomenosă statornicie a lui Mircea. Gindesc-te că viaţa lui Serbanu este în primejdie!...

Smaranda. Dumneadeule!...

Stanciu. Vezi cuteza?...

Omer. Vreamu să vă ascunză primejdia ce lă amerință, dară e neapărătu să știți totu...

Smaranda. Vorbesc... mă omori!...

Omer. Radu, porunceşte ca stăpînul în tabăra năstră, chiar Abdy, supuindu-se porunciloru înpărătescă, ascultă fără a cuteza să se împotrivescă. — De se va întorci Serbanu în tabără, și daca cetatea nu și va deschide porțile, mă temu de răzbunarea sa!... Elă a jurată față cu mine că lă va jertfi urei séle!...

Smaranda. O! va face-o!... Da!... lă conosecă... nu lă însăjimintă nică o neleguire!...

Omer. Si fiind că Mircea nu voește să asculte prietenetele mele sfaturi, să încercăm!... pote că lacrimile și rugele téle, lă vor îndupla. Folosesc-te de pucinulă timpă care voiă sta aci. Gindesc-te că de voiă pleca, Serbanu trebuie să mă însociască. Si cu tot prieteșugulă ce amă pentru voi, pote că voiă fi silită chiară ești, să lă lovescă... (ése)

SCENA VI.

CEI DE SUSU fără OMER.

Smaranda. Ce a disu elu?... Dumneleule!... să móră copilulă inimei mele!... și eu voiă tăcea... și lău voiă lăsa să plece!... Nu! Nică o dată!... Nică odată!... Să lău smulgă din bracele mele dacă voră putea!...

Serbanu. Liniștește-te Mamă!...

Smaranda. Să mergem!... să mergem fără întîrziere!... să nu perdem timp!... voiă să vădă pe Mircea... Durerea mea 'mă va da putere!... Vino și tu Stanciule... se ne aruncăm la picioarele sălă... Ellu nu va putea sta surdă la rugale nóstre!... și dacă astă nu va fi de ajuns... apoă voiă spune durere mea la tóte mamele din Giurgiu... Ele mă voră înțelege... și plingendu... rugându-se cu mine... mă voră ajuta să 'mă scapă copilulă meu iubit!... Veniți!... Veniți!... (esă eu toții)

ACTULU III.

SCENA I.

(Același decorație.)

FLORICA, UNU OSCEANU (viindu din fundu):

Osceanul. Așteptă-mă aci, mă duc să îl vestesc. (ese)

SCENA II.

FLORICA, (singură).

Florica. Iată-mă aci!.. tremură încă d'acele spăimântătore cuvinte ale Tati: „sau vei face cumă vei ști să mi se deschidă porțile Giurgiulu, să și paloșul călăului ţăva săbura capul.” Mă aruncai la picioarele săle... le udă cu lacrimele mele, dar rugă... lacrimi... tôte fură în deșert!.. A!.. dacă nu măru fi amenințat astfel, nășu fi venit pentru lumea totă cu o astfel de solie nemernică.

SCENA III.

FLORICA, SERBANU.

Serbanu. Flórea vietii mele!.. Nu visezü?.. Te mai revézü!..?

Florica. Va!.. aru trebui să fugi de mine?..

Serbanu. Să fugi de tine cåudu më astu în culmea fecircirei?.. daru... ce spaimå 'ti turburå facia?..

Florica. Tatålù meu în mânia lui...

Serbanu. Întelegu... Nedreptu și fărå inimå, lù supărå dorulù meu!..

Florica. D'arù fi datu Dumnezeu să fiå aşa!..

Serbanu. Ce felu?.. Tatålù tău nu se împotrivesce dorului nostru?..

Florica. Din potrivå... Ellu lù încuviuintézå... de vre si mai multu êncå, neomenosulu dice că priimesce să fiu soia ta!..

Serbanu. Să pote?..

Florica. Va!.. Nu te bucura de asta.. da!.. potu fi a ta, dar scii cu ce preciu?..

Serbanu. Suntu gata la orì ce, spune'mi în care parte de lume este vre o vitejie de făcutu, și daca inima nu më însalå, voi face-o pentru ca să te potu dobindi.

Florica. Va!.. Pentru ca să mă poți dobindi trebuie să te abați din calea cinstei!..

Serbanu. Cnmu?..

Florica. Trebuie să te faci vîndetorulù Térrei tale.

Serbanu. Eü!..

Florica. Da!..

Serbanu. Cerule!..

Florica. De veți voi să predați cetatea, de veți voi

să vindeți fără rușine tērra Domnulū, și sănta nōstră lege, astă-dă chiară veř fi deslegată de cuyēntulū tēu și eū voiū fi a ta!..

Serbanu. Si tu ař priimi să eř de sočiu un nemernicu vēndētoru?..

Florica. Si ař putea crede asta Serbane?..

Serbanu. Acumă vēđu cātă de multă mě iubesc!.. Cu astă rēspunsu românescu, 'mī ař arătată cea mai mare iubire!..

Florica. Póte fi óre pentru mine altă fericire mai mare, de cātă renumirea ta?.. dară ce crudă sórtă!.. Astă femee ce te iubesc, sau te va face nemernicu, sau te va omori.

Serbanu. E! și ce'mī pasă de mórte dacă renumirea 'mī va rēmânea fără pată!.. se īșală rēu Radu dacă crede că puterea frumuseții téle ară putea să mě facă mișelū și vēndētoru tērrei mele... Fiă dorulū meu oră cātă de mare voiū šti să dař iubitei mele mai curindū un trupă mortu, dară cinstițu, de cātă unu vēndētoru cu viață!..

Florica. Si dinsa, de și femee slabă, te voesce mai bine mortu de cātă nemernicu. De veř muri de o astfelu de mórte, eū voiū face că tine, voiū muri, 'ti o juru!.. căci déca nu potu fi a ta cu o credință curată în viață, mě voiū uni cu tine în mormēntu și sufletele nōstre voru sbura către ceru unulū lingă altulū pînă la picioarele scaunulu lui Dumnezeu, unde vomu fi uniți pentru tot-d'a-una.

Serbanu. Ce audu?.. Femee nepreciuñă, viersulū tēu dulce'mī dă atita mîngiere în sufletu că'mī încetéđă oră ce durere!.. Dar să mori tu?.. Nică o dată!.. să mori tu care rēspêndești în jurulū tēu fericirea?.. și cumu

aī putea lipsi lumea de o aşa preciōsă podobă?.. Lasă să morū singurū... auđū în slabulū meū peptū unū viersū tristū care'mi dice că sōrta mea cerre să morū în primă-vara vieṭii...

Florica. Vine cine-va, Dumnezeule, Mamă-ta! o să mě vađă... vederea mea trebne să'ī pricinuēscă gróză... Cu Dumneđeū, Ŝerbane, te așteptū în tabără... și de nu voiū putea să īmōiū inima nemilosulū meū tatā prin rugă: de nu'ṭi va sfărăma lanțurile și daca 'ṭi va da o mōrte neomenosă, apoř voiū sci ceea ce cere iubirea și datoria. (ese)

Serbanū. Cu Dumneđeū, Florico!. Cât sufferū.. și de m'amū pututū împotrivī doruluř săū, dă'mi Dómne aceiașī putere și cu mama.

SCENA IV.

SERBANŪ, SMARANDA, STANCIU.

Zmaranda. (întrândă iute), Te amū găsitū in sfârșitū, copilulū meū!.. veđi-mě, suntū desnădăjduită!.. Tatālū těū.. O!.. Dómne!.. Neomenosulū și crudulū těū tatā, ja respinsū cu nepăsare rugele mamei tale... În đadarū amū udatū cu lacrimile mele piciorele sale... Lacrimile mele nicī că 'l-a induoșatū... Suspinele mele nicī că 'l-a mișcatū... Elū 'mī vorbi numai de datorie, de jurăminte, de țéră... ca și când o mamă pôte să înțeleagă tōte aste cuvinte înșelătore... Datoria mea, țera mea, fericirea mea, este copilulū meū... Elū este bunulū meū, comóra mea, și fără dênsulū nu e nimicū pentru mine pe astă lume.

Serbanū. Mamă, daca in inima ta nu răsună aste cuvinte sănte, ele resuānū, însă tarē in inima tatālui meū.

Tie și se cuvîne să plângă, și poți plânge ori cât de multă, dar nu cere ca unu Mircea să și acopere renumele cu nemernicie!.. Dacă elu ar preda Giurgiulă...

Zmaranda. Și cine îi dice să facă asta?.. Tu ești aci .. cine poate să te smulgă cu sila de lingă noi?.. cine poate să te jertfescă paloșulu păgânescu?.. Nimeni!.. Și fiind că cerulă te scuti de primejdia în care ai fostă, nu vei mai ești din Giurgiu pentru ca să alergi la o mîrte neapărătă.

Serbană. Ce dici? Urți că 'mî-amă datu cuvîntulă?..

Zmaranda. Atâtă sciță numai... cuvîntă... datorie..

Serbană. Da!.. Datoria cere să pleci!..

Zmaranda. Și eu îi poruncescu să rămîn!.. Eu mama ta!.. Ce?.. o mamă nu va putea nimicu?.. Ce?.. nu se vor asculta decâtă numai nisce încipuiră deșerte... Iar plânsulă unei mame va fi șadarnică?..

Serbană. Dar Tata...

Zmaranda. Tatălă tău!.. Dacă îi va lipsi sprijinulă său, îi rămâne alături, și îi este de ajunsu! vino... Ur-măsă-mă!.. Sciul unu locu, unde nu va putea să te ajungă turbarea călăilor tău!.. Și apoă chiară de arău află că te-amă ascunsu, nu mă pasă!. Nicăi amerințări, nicăi chinurile cele mai îngrozitore nu vorău fi în stare să mă facă să le spuiu ascundetorea ta!.. Nu este aşa că o să vîi?.. Vezi aste lacrimi?.. dă-mă mâna!.. Vino... apropie-te... Pune-o pe astă inimă și vei vedea ce suferă.

Serbană. Pentru Dumneșteu, încetăsă!.. Ce vrei?.. să priimescă atâtă rușine?.. Darău cumă voiutea să mă arătu tati... lumei întregi .. Datoria mea cea mai sănătă este să mă întorcă în tabăra vrăjmașului!.. 'Mă-amă datu cuvîntulă, și cuvîntulă mea face mai multă decât scutirea vieții mele!..

Zmaranda. O! ești în adevără fiulă tatăluș tău!.. Nu-ți desmință neamulă!.. și inima ta e de piatră ca și-a sa!.. Dute dară!.. alergă la mórte... daca mórtea 'ți place aşa de multă!.. Lasă pe șenorocita ta mamă să se topescă în lacrami și să móra de durere... dar să nu credi că vei pleca singură, căci ori unde te vei duce, te voi urma!.. Mě voi acăta de tine ca edera de copaci, și când călăi, 'ți voră trunchia viață, voră cădea de odată două capete!.. și săngele postru va curge amestecat... .

Serbană. O! ce grozăvie!.. Nu'mi sdruncina astfelă statornică!.. de ce'mi vorbești de mórtea ta? O! Domne, dă'mi putere, pentru că și ceea ce 'mă-a mai remasu, mě părăsesce!..

Zmaranda. A! te-aș înduplecătuș?..

Stanciu. Ce dici Zmaranda?..

Zmaranda. Și tu Stanciule?.. Și tu te puiești impotriva mea?..

Stanciu. Ești... dară ce dracu, nu vezi că ochii mei 'să plină de lacrimi... Ești Stanciu, să plingă ca o babă... daca m'ar vedea Mircea?.. Ce rușine!.. Dară lasă... fi pe pace... știi ești ce să facă... aide, liniștește... și ștergești lacrimile... căci 'lău voi scăpa!..

Zmaranda. Tu!.. cum?.. spune!.. vorbesce!..

Stanciu. A jurătu elu d'a se întorice, dară ești și oscenii noștri n'amăjurat nimicuș, și... .

Serbană. Vezi cutesa?..

Stanciu. Ba bine că nu... voi spune la totă cetatea primejdia ce te amenință și... .

Zmaranda. Așa!.. Așa!..

Serbană. Dară!..

Stanciu. Vezi vedeasă ce sgomotu o să se facă!.. Nu va fi unuș singură omuș în Giurgiu care să nu te apere... și

de și Mircea se va împotrivi și Turciilor vor crăpa de turbare, tu vei renine chiară de ară trebui să dămă focă intregei lumii.

Zmaranda. Dumnedeoare să-ți resplătescă, Stanciule! Da... alergă... nu zăbovi... scapă-lă!..

Serbană. Opresce-te!...

Stanciu. Ce face?... vorbă să fie! să lasă eu și te se taia capul? să mă ferescă Dumnedeoare!... (ese iute):

SCENA V.

ŞERBANĂ, ZMARANDĂ.

Serbană. Ce vrea să facă?... Îlă voiă opri... (vrea să iasă).

Zmaranda. Sta!..

Serbană. Lasă-mă!..

Zmaranda. Nu!... pentru că să ești daci va trebui mai întâi să calcă peste trupul mortului alături tale!..

Serbană. (spăimântat) A!..

Zmaranda. Nemilosule!... Mă vedea durerea și năști milă de mine... Ce ță-a făcută înima?... Fugă!... Nu mă iubită niciodată!..

Serbană. Eu mamă?..

Zmaranda. Lasă astăzi nume, elă sună rea pe buzele tale... Nesimțitorule, vrei să mă vezi murindă?.. Bine!.. aș să fi multămită... Dute!.. nu te mai țin!.. Dute!.. Alergă la moarte... dar nu uita că în același timpă, mă vei omori și pe mine!..

Serbană. Ce spui Mamă?.. Eu să fiu pricina?.. Iartă-mă, aș birui!..

Zmaranda. Cerule!.. Așa darăi nu vei pleca!..

Serbană. Vai!.. Póte sta vreodată fiulă nesimțitoră la lacrimile unei mame?..

Zmaranda. A! bine!.. bine!.. te-amă regăsită!.. Ești copilul meu!.. ești odorul și mângâierea mea... vino, în brațele mele!..

Serbană. (apart) Ce să facă?..

Zmaranda. Ce? 'ți pare rău?.. dară nu veď cătă suntă de fericită?.. Nu veď că lacrimele nu'mă mai inundă o-brăji?.. Si tu ești fericită nu este aşa copilul meu?..

Serbană. Da... mamă... da... dară tata...

Zmaranda. Va cutesa să ne despartă?.. (îl stringe în brațe)

SCENA VI.

ACEIASĂ, MIRCEA.

Mircea. Așa îmbrăcișadă-lă muere, bine facă!.. folosesc-te de puçinulă timpă ce mai rămâne dorului tău de mamă, căci va pleca pe dată...

Smaranda. Să plece elă?.. Nică odată!..

Mircea. Nică odată!.. Ce spui?..

Smaranda. Află că nu-lă vești smulge din brațele mele.

Mircea. Cugetă că-lă așteptă Omer.

Smaranda. Să plece singură.

Mircea. Singură!.. 'ți-ai perduță mintile, asta nu se poate!..

Smaranda. Și cine lă va sili?..

Mircea. Cuvântulă dată și datoria sa!..

Smaranda. Te înșeli, omă fără inimă... El 'mă a făgăduită că nu se va duce.

Mircea. Elă?..

Smaranda. Da!..

Mircea. Ce spui?...

Serbană. Mamă!..

Mircea. Înțelegă!.. Ce rușine!.. Ce slăbiciune!.. Bine, lasă-ne... Amă nevoie să vorbescă.

Smaranda. Să vă lasă singuri!.. Nu!..

Mircea. Ce?.. te temă!..

Smaranda. Da, mă tem că în lipsa mea...

Mircea. Tă dau cuvântul meu, că-lă vei vedea înainte de a pleca...

Smaranda. Dară!..

Mircea. Astă e voința mea!..

Smaranda. Bine... plecă!.. (apart) Să vedem ce a făcută Stanciu!.. (ese prin fundă).

SCENA VII.

MIRCEA, SERBANĂ.

Mircea. Apropie te... De ce stai așa departe de tălău tău?.. De ce cându-estă aproape de a pleca fugă de sfaturile și de imbrățișările mele?...

Serbană. Tată...

Mircea. Aproprie-te!.. dă-mă mâna... Pe săntă cruce!.. Mi se pare că tremură?.. Unde este acea îndrăsnelă, cu care te mândreai?.. Tremură de frică sau de rușine?.. Spune!.. O!.. peputul meu trăsare de mânie!.. Vorbesc!.. Văduvă înainte'mă unu fiu vrednicu de mine sau unu miselă?...

Serbană. Mișelă?.. Daca 'mă-ară fi făcută unu altul o asemenea întrebare ar fi și incetată de a mai trăi!..

Mircea. Bine!.. dar daca vîrtutea domnește în peputul tău, de ce să tremură?.. sciul că mórtea nu te pă-

te înspăimînta... Ați vădută, nu e aşa, lacrimele mamei tale și vreți să îi cruiți durerea?..

Serbanu. Da!.. Ești suntă de vină, o mărturisescă .. dorul meu de fiu mă făcută să făgăduescă că nu voi pleca... astă era voința sa, și cine se poate împotrivi unei mame?.. Plânse, se rugă... 'mă dise că va muri și... Arată'mă tată vrăjmașul, ori cătă de puternică fie, și mă voi lupta fără temă... Dar nu'mă cere să mă luptă cu lacrimele mamei mele, căci nu amă atâtă vitejie...

Mircea. Așa dară spune'mă... daca și s'ară înfățișa de odată vrăjmașul, daca ară trebui să moră luptându-te pentru ca să'ți scapi țara, și daca pentru ca să'ți crute o viață pătată, mamă-tă 'ți-ară dice să fugă de luptă, te-ai supune tu, cu o slabiciune mișelescă la rugele și la lacrimele sale?.. Te-ară înmuia pene intr'atâta, în cătă să'ți lași țarra în primejdie și să te învoescă la o asemenea nemernicie?..

Serbanu. A!...

Mircea. Nu!.. Nu te-ai învoi... Tacă?.. o asemene rușine te înspăimîntă, ați dreptate, tăcerea ta 'mă spune mai multă de cătă ară putea să'mă spue limba ta.

Serbanu. Așa dară va trebui să strâpungemă sârmana sa inimă?..

Mircea. Trebuie să'ți implinești datoria, singura cale bună este aceia care duce la implinirea datoriilor, și omul cumă se cade nu se abate nică odată dintr'insă. Cred că peputul meu este surdă la strigătul naturei?.. A! nu!.. și ești arză de durere și plângă... și ești suferă cândă vădă pe soția mea iubită în durere și plângândă, fără să poată mânăgâia! Tu cel puțină, vei pleca și în aspră robie, unde vei muri poate, nu vei vedea durerea sa, pe când ești o voiă vedea necontenită lêngă

mine... voiă audă neîncetatele sale plânsete și învinovalătindu-mă neîncetată! Vești dară că durerea mea va fi îndoită, căci voiă avea de plânsu perderea unui fiu iubită, și voiă vedea suferințele unei mame.

Serbanu. O! Iartă-mă slăbiciunea!.. 'Mă e rușine de mine însu'mă, dară spune tată, unde găsescă tu atâta putere ca să fiă aşa de viteză?...

Mircea. Dar ce?.. Nu cum-va crede că vitejia este neapărată numai în răzbóe?. Acolo o găsesce cine-va lesne, vitejia însă este mai mare cându te lupți numai cu inima. Omulă ar fi de o mie de ori fericită dacă ființa sa ară sta în a se lupta cu fierulă în mâna și a muri. Viața este pote singurulă lucru la care ținemă mai puțină, cu câtă o risipimă mai cu nepăsare, cu atâtă dobândimă multă renumire. Dară Dumnezeu ne a dată unu altă bună mai preciosă de iubită și de păstrată, unu bună din care de vom perde cea mai mică parte, perdemă totă Astă bună, este cinstea!.. Pote că e o închipuire, o nebunie, dară lumea întreagă se încină ei. Cinstea dară, cere ca tu să pleci, și de și durerea ce mă apasă, 'mă dice să te rețină, și face însă cea mai mare mișelie, și apoi nu crede că vei scăpa de mórte, neîndeplinindu'ți datoria. Totă vei muri, dară de o mórte tristă și rușinosă

Serbanu. Ajunge tată!.. Nu mai șovăiu... Remânești cu D-dea!.. Fiulă tău se va duce acolo unde 'lă chiamă datoria. Elă va fi vrednică de tine. Dar plecându-dă-mă voe să'ți ceră...

Mircea. Ce?... spune!...

Serbanu. Să bine-voescă a mă erta și a mă îmbrăcișă.

Mircea. Da, fătulă meu!.. Vino la peptulă meu. Vino, fericirea și bucuria mea, îmbrăcișază-mă!.. Așa!..

Serbanu. O! simțu că inima mea saltă de o bucurie cerescă.

Mircea. Priimesce sărutul și bine-cuvântarea mea, împreună cu lacrimele ce curgă din ochii mei... Iartă-mă Dómne, dară suntă tată, și-lă iubescă aşa de multă!...

Serbanu. Dumneadeulă meu!.. ce vădă... plângi tu tată, Tu vîtedulă Mircea?..

Mircea. Nu ne vede nimeni... Suntemu singuri... Acumă potă plinge!.. Acumă potă curge aste lacrimi!.. Ele nu voră desinima pe cei ce ne înconjură și durerea mea nu o va ști nimeni!.. Acumă potă fi și eu tată... ca mai în urmă să potă fi bărbată!.. (se aude unu murmură Mircea urcă iute scena și ascultă) Dară ce e sgomotulă acesta?.. Ce este acea lume la pórta curții?..

Serbanu. Cerule!.. (apart)

Mircea. Te turburi?.. ce bănuială?..

Serbanu. Uitasem!.. Oscenii răsculați de Stanciu, vină...!

Mircea. La ce?..

Serbanu. Nu cutedă să'ți spuiu!..

Mircea. Vorbesce!..

Serbanu. Să mă oprescă de a pleca!..

Mircea. Ce audă?.. A! mișelie!.. și cutedă?.. vîndările... 'ti aï călcătă jurămîntulă?..

Serbanu. În ăadară amă voită să împiedecă... Stanciu..

Mircea. Stanciu!.. a cutedătă?.. o! dară jură pe Dumneadeu că voi ști să pedeșescă atîta cutedare!..

Serbanu. Prieteșugulă să se pentru...

Mircea. Nemernica sa urdire, ne ară perde!.. Totă țara va crede că e pusă de mine, și astă ară fi de a-junsă pentru ca renumirea noastră să se pătește...

SCENA VIII.

ACEIAȘI, SMARANDA.

Smaranda. Amă isbutită!.. Amă isbutită!.. Nu vei pleca copilulă meu!.. Nu vei ești din Giurgiu!.. pentru că orașulă întregă te va apăra și te va păstra doruluă meu.

Şerbanu. Mamă!..

Mircea. Ce spui?..

Smaranda. A! aci ești tată fără inimă?.. Nu vei săvârși o jertfă aşa de neaudată!..

Mircea. Și cutedi?..

Smaranda. Ascultă!.. Ascultă!.. Acestea suntă stri-gătele glotei... ale glotei care mai omenosă și mai milosă de câtă ună Tată, avu milă de durcrea mea și vine să-i rupă lanțurile, Tu'lă dați morții și eu 'l scapă... Iată-te biruită omă fără inimă ce ești!..

Mircea. Asta nu va fi!..

SCENA IX.

ACEIAȘI, STANCIU, POPORU OSCENI.

Stanciu. Veniți... Iată'lă!.. să 'lă scăpămă prietenii mei!..

Oscenă, Poporu. Trăiască Serbanu!..

Stanciu. Da!.. să trăească!.. și acumă vie căinii de pagini!..

Mircea. (energetic.) Stanciule!..

Stanciu. (umilită.) Dară!..

Mircea. Ce este acestă sgomotă?!.. Ce s'a întâm-

plată?.. Nu cumă va a intrată vrăjmașulă în cetate?..

Stanciu. Nu!.. dară...

Mircea. Atunci pentru ce ați venită astfel?.. Cine va chemață?.. Vă temeță pote că veți fi biruiți?..

Stanciu. Noi să ne tememă?..

Mircea. Apoi... Apropiați-vă... La ce ați venită dară?.. plecați ochii... Stanciule!.. Stanciule...

Stanciu. (apart.) Asta e știută, când vorbesce elu nu e chipă să i te împotrivescă...

Mircea. Vre o urdire mișelescă vă aduce aci!.. O vădă!.. Pentru că de nărău fi astfel, nicăi gura nu vărău fi mută... Nicăi n'ați tremura necredincioșilor!..

Stanciu. Află că...

Mircea. Nu voi să știu nimică... Nu voi să cunoască vina ca să nu fiu silită să o pedepsescă... Ești!..

Stanciu. Ne supunemă.

Smaranda. Cumă? Vă supuneță... Dar eu... nu mă supui... Nu!..

SCENA X.

ACEIAȘI OMERU.

Omeru. Ce amă aflată?.. Adevărată este că vrei să oprești pe fiulă tău de a se întorci cu mine?..

Mircea. Când aici mă audiu pagene că Mircea să, călcată cuvântulă dată?.. Iată'lă... Iată'lă!.. Te va urma!..

Smaranda. Nu!.. nu'lă va urma!.. trebuie ca mai întări să'mi străpungă peptulă!.. Nu va pleca... Nu'lă lasă!.. Oscenă! suferi-veți voi, ca unu păgână să'mi ia copilulă, singura mea fericire?.. Suferi-veți voi, ca o

fiară să'șî sature turbarea chinuindu'lă cu chinurile cele
mai îngroditore?..

Oscenă-Pop. Nu!. Nu!.

Smaranda. Vreți să-lău scăpați?..

Toții. Da!. Da!.

Mircea. Bine! Nu mă împotrivesc... Rămâe!. Iată'șî fiulă, muere!.. Dar să a făcută un jurămînt sănătă și trebuie tînătă!.. Turculă 'șî așteptă prinsulă... și fiindu-ca nu vrei să-lău da!.. Mă voi duce eă în locul lui!.. Să mergemă Omer!.. te urmesc!..

Serbană. Ce facă tată?..

Smaranda. Ce dici?.. Și credi că mă voi invoi?..
Oscenă, oprîți-lă... (Oscenă și poporul face un pas spre a opri pe Mircea.)

Mircea. Cine va culeza să se împotrivă voinței mele?.. Oscenă, dați cinste căpitanului vostru... Locu!.. (Toții se retragă.)

Smaranda. Nenorocită ce suntă!.. Mișeiloră, vă supunești?.. Dar nu mi-lău vești smulge din brațele mele... Neleguițiiloră!.. Elă este copilulă meă, singură'mă ferici re... (apucă pe Serbană, și-lău ține strânsă în brațe, de șî elă voește a se șăpa.)

Serbană. Mamă!..

Mircea N'am a'șî dice decâtă ună cuvînt!.. Trecerea este deschisă, alege între socii și fiu!..

Smaranda. Eă?.. Eă?.. să alegă?.. Neomenosule!.. Culezi să mă chinuescă astfelă?.. (Se aruncă la genunchii săi) O! 'șî sărută picioarele... Vedî'mă lacrimile, pentru Dumneșteu... Ai milă!.. Gândesce-te că a jurată să-lău omore! Mi-lău voră ucide și nu-lău voiă mai vedea!..

Mircea. (în parte) Ce chină, Dumneșteulă meu!!!..

Serbană. (încetă lui Omer,) Să ne folosimă de astă în-

vălmășială... Urmăză-mě (pe când Smaranda e la picioarele lui Mircea, Serbană și Omer pornesc spre eșire)

Smaranda. (văqândă astă mișcare) Ce faci?.. A!..

Serbană. Cu Dumnețeū mamă!.. Cu Dumnețeū părintele meū!.. (ese cu Omer)

Smaranda. (voiesc să urmese pe Serbană, dar Stanciu cu osceni o oprescă) Nu!. Nu vei pleca singur!. Eū te voi urma...

Stanciu. Oprește-te!..

Smaranda. Lasă-mě... Lăsați-mě!.. Moră!.. (cade)

Mircea. Susține-o Dōmne!.. Eū 'mă-am făcută datoria!..

Cade cortina.

FINELE ACTULUI III.

ACTUL Ū IV.

Scena reprezintă parte din întăririle Giurginului eu o scară ce duce la creștetul lorū — La drépta și la stînga case și copaci. — La drépta o grupă de copaci sub care este o bancă. — Este noapte.

(Mircea Dörme pe bancă, dar somnul e turburatū. Mai mulți oscenī dormū risipîți pe josū — Pe qidū unū stiejarū).

SCENA I.

MIRCEA, SMARANDA, OSCENI.

Smaranda. (intrând) Vai!.. Nu potă avea nici de cumă repaosu!.. În ăadară mă fură somnulă o clipă... Elă nu putu risipi tristele mele presimțiri... Unde esci tu copilulă meu?.. Nu răspundă mumiă tale care te chiamă și te caută?.. Te amă perduță ore pentru tot d'a-una?.. Cruđiloră!.. Vedeți-mă durerea și lacrimele... Dar la ce'mă potă folosi?.. Înmuiu-voră ele înimele loră pagine când aș fostă nesocotite de ună sociu?.. când 'și a rîsă de dinsele ună Tată?.. Crudulă se teme de privirea mea și fuge de dreptele mele plingeri!..

Mircea. (în visă). Cruđiloră!..

Smaranda. Cine a vorbită?..

Mircea. Oprîti-vă! . oprîti-vă!..

Smaranda. Ce să fie óre?

Mircea. Nu'lă omorîți!..

Smaranda. Maica Domnului!.. Este Mircea!..

Mircea. Mișe! (se ardică dar totu visându în somn). lipsiți călăi!.. Iată plîntați acestu cuțită în rîrunchi mei, dar crutați...

Smaranda. Ce dice?..

Mircea. Elu e copilulă meu... Iubitulă meu copilă!. Luați aură și dreptă viață lui v'o daă pe a mea?..

Smaranda. Ce suntă aste închipuiră ce te turbură?..

Mircea. Ce'mi cereți nemernicilor?.. Vreți să facă o ast-felă de mișelie?.. să mă facă vîndetoră?.. Să'mi vîndă tăra și Domnulă. Eă!.. Nică o dată!.. Cu acestu preciu nișă o dată!.. Mai bine să móră... Dar Dómne, sîngele să inunda pămîntul!.. ce grodăvie (șovăe).

Smaranda. (susținându-lă deșteptă.) Mircea!.. sociulă meu!.

Mircea. (deșteptându-se amețită:) Ce este?.. Cine 'mîi turbură somnulă?.. cine ești?..

Smaranda. Suntă socia ta!..

Mircea. Tu?.. Ce vrei?.. Nenorocito!.. Fugă nu stii?..

Smaranda. O! liniștește-te!..

Mircea. Nu!.. Nu te urca pe acelă ăidă căci vei vedea...

Smaranda. Gonesce spaima ce'ți turbură mintea... Nu suntă de câtă închipuiră...

Mircea. Cred?..

Smaranda. Da!.. privește-mă... Uită-te în giurulă tău!..

Mircea. Adevărată!.. A fostă fără îndoială ună visă!..

O!. mě cutremură încă, când 'mī aducă aminte de din-sulă!..

Smaranda. Vorbeai de copilulă nostru?..

Mircea. În dumbravă... colo... aprópe de ȣiduri... mi s'a părută că'lă vădă... în mijloculă unei cete de călăi... între care era și Radu... Dumneadeu să'lă trăsnescă!.. Amă vădută lucindă unu cuțită plină de sâng... Apoi singe multă... Dumneadeulă meu!.. Nu se pote să fie astfel!..

Smaranda. Nu!.. Nu!.. Nu e ală său!.. liniștește... (în acestă timpă oscenii se deșteptă câte puçinu).

Mircea. Dar nu vedă ce intunerică... ce ceată grodavă... Pare că se prevește o mare nenorocire... Stanciu nu s'a întorsă încă?..

Smaranda. Încă nu!..

Mircea. Cătu ȣăbovescă... Fivoră pasurile sale ȣadarnice pe lêngă căpetenia paginilor?.. Fi-va paginulă aşă de neinduplecătu?.. și aurulă luci-va în ȣadară înaintea ochiloră să?.. De va fi astfel!.. jură că voiă năvăli în tabăra loră cu toti vitejii mei, și sau că 'lă voiă scăpa... sau voiă muri!..

Smaranda. Și eu te voiă însoți... Căci nu mě temu!.. De și'mi impuți plinsulă meu de mamă... De va fi nevoie... să minuescă pentru a scăpa pe fiulă meu o spătă puternică... sau să'mi răspindescă totu singele meu alătură cu tine... Voiă face-o fără a mě plinge... .

Mircea. Prea bine!.. Iute la arme oscenă!.. (ureă). Vedeți radele sôrelui a începută să inundă tabăra paginilor... să o inundăm și noi cu singe și cu gródă!.. să ne aruncăm spămintători asupra acestor mișei negiajăti... .

SCENA II.

CEI DE SUS, STANCIU.

Smaranda. Stanciu!...*Mircea.* Da!... Vine să ne linișteșcă durerea... Vino frate... Ați vădută pe Abdy?... să învoiesc a'mă da copilul?... Priimesc răscumpărarea?... Vorbesc... iute... spune... Ce așteptei?...*Stanciu.* Acum numai poruncesc Abdy în tabăra Turcescă...*Mircea.* Dar cine?...*Stanciu.* Radu!...*Mircea.* Radu!...*Smaranda.* Ce dici?... Sărtă nenorocită!...*Stanciu.* Totul se face dupe voia lui...*Mircea.* Daru Șerbanu?...*Stanciu.* Trăește și nu ștă desminte neamul...*Mircea.* Și ce aș de gindu să facă?...*Stanciu.* Astă scrisore 'ti va supune ce aș de gindu (dă scrisorea, Mircea o ia cu temere).*Mircea.* Astă scrisore?... Dă 'mă o curindu... să vedem...*Smaranda.* Te temi?...*Mircea.* A! da! mi se pare că ții în mîinele mele jericu aprinsu!... ce coprinde óre?.. O privescă cu spaimă... și singele 'mă îngliașă în vine, gîndindu-mă că aci stă viața s'aș mórtea mea!... s'o deschidu în sfărșitul... daru vederea mi se întunecă... nu potu!...*Stanciu.* Aibă inimă!...*Mireea.* (neliniștită și temătoră). Spune'mă, Radu 'lău ați vădută!...

- Stanciu.* De nevoie!...
- Mircea.* Și elă... 'ți-a dat'o...
- Stanciu.* Cu mâna lui...
- Mircea.* Și fața 'i era?...
- Stanciu.* Îndrăcită ca totuș d'a-una...
- Mircea.* Privirea sa?...
- Stanciu.* Viclénă
- Mircea.* Și lucea într'ënsa vre o mulțumire?...
- Stanciu.* Ca în ochii unei fiare selbatice.
- Mircea.* Și nu poți ghici ce coprinde astă scrisore?...
- Stanciu.* Radu 'mă vorbea de rescumpărare...
- Mircea.* De răscumpărare!... dacă ară fi aşa!...
- Smaranda.* Dară ce pote fi altu?...
- Mircea.* Adevăratu... nu știu ce cugetu are... și cere multu?... Nu 'mă pasă!... și dau totă avereia mea numai să 'mă redea copilulă... Așa trebuie să fie... să vedem!... inima mea începe a se liniști... (deschide, citește apoi dă ună șipătu și cade pe o pétră) Dumnezeul meu!... blestemu!...
- Stanciu.* Ce este?...
- Smaranda.* Ce nenorocire 'ți mai vestește astă scrisore?... spune... fiulă meă a murită?...
- Mircea.* Să fi dată Dumnezeu!...
- Stanciu.* Ce șici!... A!... dar... dă'mă!... Lasă-mă să citeșcă...
- Mircea.* Nu!... Nu! Depărtează-te... Nu citi... dacă aș ști... Nemernicie!... dar e cu neputință... dacă... A! capu'mă arde... suntă smintită! am citită rău... O!... nu... Nenorocirea noastră este hotărâtă!... Neomenosul!.. Voesce să 'mă omoră copilulă!...
- Stanciu.* Cerule!...
- Smaranda.* Ce grodăvie!... Tu?...

Mircea. Citesce... Citesce!... O spune în scrisórea sa... «Astă-đi chiar daca la ală 3 sunetă de cornă nu voiă preda cetatea, voiă vedea cădendă capulă fiului meu!.. la pôlele điduluă cetății!...

Smaranda. A!...

Stanciu. Mișelulă!...

Smaranda. Neomenosulă!... Nu... tu nu veř fi aşa de crudă... nu veř lăsa să 'mă omore copilă.

Mircea. (privind'o speriată și nehotărâtă) Cine?... Eu!.. Nu!.. Cu tóte astea...

Smaranda. Dumnedеulă meu!... Privirea ta, mă umple de grăđă!... 'lău veř omoră?... Da văđă astă în ochi tăi... Fiară! 'lău veř omoră!...

Mircea. Nică o dată!... Nică o dată!... O!... Tara mea!... Ce încercare spăimăntătore... lăsați-mă... Plecați!...

Smaranda. Dar...

Mircea. Lăsați-mă... ființă văstră mă supără... Plecați toti... Lăsați-mă să moră singură!... (Stanciu și Smaranda esă).

SCENA III.

MIRGEA, singur.

(Sdrobită de..... cade pe o bancă apoi dupe o tacere desface scrisoarea din noă, cîtescă:)

«Daca măne, dupe trei sunete de cornă, nu'mă veř «preda Giurgiulă, capulă fiului tău va cădea la pôlele «ziduluă pe care 'lău aperi cu atâta încăpătinare.» Da!.. numai e îndoială, este scrisă... În zadară recitescă astă scrisoare îngrozităre!.. În zadară caută să găsescă

vre unu cuvîntu care să desmință... Nu vădă de câtă
 aste rînduri scrise cu sânge!.. Nenorocitulă de mine!..
 Trebuie să mă facă său omoritorulă copiluluă meu... sau
 vîndetorulă țerei mele!.. se poate cere de la unu tată
 asemenea lucru? se poate cere de la unu oscenă o ase-
 menea faptă?.. Nemerniculă! și știe căi Română, și
 vrea să se urce pe scaunulă țerrei!.. Lă'u am supărată fi-
 indă că nu 'i-amă dată pasă să-și vîndă țera!.. și ac-
 cumă iși resbună. (seculându-se) Dar astă nu poate fi!.. Pö-
 te că vrea să mă sperie... Pöte că e numai o violenie
 pentru a'mă birui hotărîrea... O! nu!.. 'lă cunoscă!..
 Nemernica sa înimă, este în stare de o astfelă de mi-
 şelie! 'Lă va omori!.. Vîndetorulă!.. Dumnezeule!.. Aşa
 de Tânărulă... Aşa de Viteză!.. și 'lă voiă lăsa?.. 'lă voiă
 da eă însu'mă în mâna călăiloră săi!.. Dar cine 'mă poate
 cere o asemenea jertfă?.. Nimeni!.. Iartă-mă Măria ta,
 iartă-mă scumpă țera, în zadar 'mă ceretă... astă jertfă
 nu potă să v' o da!.. Datoria 'mă-amă plătită de multă!..
 'Mă-amă vîrsată săngele în atâtea răsbore pentru voi, și
 pe totă fața României suntă scrise doveziile cinstei și
 ale vitejiei mele!.. Vreți să v' o mai daă încă?.. Bine!..
 Vă voiă da cea mai frumosă parte a împăratiei Tur-
 cești?.. Vreți Stambululă în loculă Giurgiului?.. vi'lă
 da!.. Dar ce dică?.. Nerădă și zadarnică închipuire!..
 Viseză bărbății și vreau să începă a fi vîndetorulă!.. Nă-
 dăjduescă încă de a birui, ca și cum într-o înimă ne-
 mernică mai poate domni o umbră măcarul de vitejia!..
 Nu!.. Mircea, nu 'ti-ară remânea de câtă nemernicia...
 și vedea renumirea ta pătată și aici fi de o potrivă cu
 Radu!.. Si atunci scărbită de totă, te vei ascunde în
 fundulă pustiiloră cu astă fiu ce voescă să scapi!..
 (Smaranda intră și ascultă) Nu!.. mai bine mórtea!.. Si apoi

cine este elă?.. Nu este săngele meu? și le voiă da dreptul să-mi dică că suntă scumpă cândă lă amă vărsată în atâta rânduri și cu atâta nepăsare?.. Nu!.. țara mi-lă cere... ală ești va fi!.. Nu potă face altă felă... Trăindă lă osîndescă la o rușine vecinică... Murindă, numele lui va trăi cu fală în inima tuturor Românilor!...

SCENA IV.

MIRCEA, SMARANDA.

Mircea. Da... da... bine facă!.. și ești încuviațești fapta!.. O astfelă de faptă este vrednică de tine Mircea!...

Mircea. Dumnezeule!.. Smaranda!.. la ce ați venită?...

Smaranda. De ce să te mustre cugetul?.. Lacrimele mele nu te voră împedica la o hotărire aşa de mărată, din potrivă chiar ești voiă înveseli astă serbare.

Mircea. Tu?...

Smaranda. Te îndoesci?...

Mircea. Smarando!

Smaranda. Dar numai ție 'ti este păstrată fala vitejie?.. Ești te voiă însotii... Iată-ți s'aștui apropiată de ziduri, pregătescă-te căci fiulă tău inconjurată de călăi vine la loculă hotărîtă...

Mircea. A!.. Ce'mi spui?...

Smaranda. Nemică care să te pote mișca... Elă merge la mórte și la renume după cum aș dorită tu... vieno... lă vești vedea îndată intindendă gâtulă la cuștitulă călăului... Vești vedea curgândă din rana sa, nevinovatulă

sănăge... picătură cu picătură, și astă sănăge va da și renumirei tale mai multă fală.

Mircea. Ești nebună?...

Smaranda. Câtă plăcere!... câtă fală cândă lumea va trâmbița numele tău și cândă 'ți voru acoperi calea cu floră, de și aste floră vor fi pătate de săngele scumpului nostru copilă!.. dar ce ne pasă?... Vitejii se gândesc vreodată la puçinul sănăge vărsată?... Loru le staă rău simțirea lacrimele!... Căci este o slăbiciune!...

Mircea. Urmășă!... Rănesce cu înverșunare... sfâșie cu neomenie înima mea!... Nu'mi este de ajunsă dureea și încercarea cu care mă împovăresc cerul?... Trebuie ca și tu să mă chinuești și să'mi arunci în față, cu strigăt de turbări, săngele său!... Bine... De voesci suntă o fiară crudă... unu tată ucigașă... 'mi omoră copilul... Vrei să-lu scapi?... scapă-lu dar!... iți dau voe... dute!... alergă... nu întârdia... Deschide păgânului portile cetății... Lasă-lu să plânteze iar stegul său săngeros pe zidurile Giurgiului și dorul său de mumă va birui prin vîndare!...

Smaranda. Vîndare!...

Mircea. Da!... Vîndare!... dă-ă altă nume dacă poți... desvinovătește-te cu dorul său... arată lumiș ochii săzănuiaș în lacrimi... și că ești mumă... Tote voru fi în zadară... Lumea va striga: Vîndare!... Pedepsă!...

Smaranda. E bine!... strige... o desprețuescă!...

Mircea. 'Ti ceru însă unu lucru...

Smaranda. Ce?...

Mircea. Să'mi arăți vreodată parte a pământului unde să mă pot ascunde. Pentru că 'ti-o spui curată, să nu gândesc că voi putea să mă mai arătu lumei a-

coperită de rușine și de nemernicie!... Unde să mă ascundă?... vorbesce!...

Smaranda. Oră unde, numai să amă lîngă mine pe scumpulă meă copilă...

Mircea. Copilul tău?... Nenorocito!... și astă e sărta ce-i păstrești?... Dar elă va fi scârbită și alungată de totă lumea!... Credești că va priimi ună dără așa de omorâtoru?... Elă, care e așa de viteză, așa de mandru și așa de cinstiță!... A!... e peste putință!...

Smaranda. Dar...

Mircea. Mai curândă se va omori!...

Smaranda. Ce grozăvie!...

Mircea. Te îndoesci?...

Smaranda. Nu!... Nu mă îndoescu!... Inima sa este ca și a ta de piatră!... Va fi ca și tine nesimțitoră la plânsulă și la suspinele mele!...

Mircea. Nu, nu va fi așa!... Te înșeli!... Plânsulă tău va fi durerea lui cea mai mare dupe cum este și a mea... Femei nedreptă!... Așa de rău mă judeci?... Dacă mă supui unei astfel de grozave datorii, cred că ochii mei nu sciă să plângă?... Nu! nu!... știu... și dacă se oprescă dă plângere... va!... acelă plânsu cade pe inima mea!... A!... durerea ascunsă cu care mă luptă este grozavă!... și aici avea milă dacă aici putea vedea o clipă măcară ceia ce se petrece în astă inimă!.

Smaranda. O!... te-am judecată rău!... Iartă nebuna mea mânie... dar 'mă perdi mintea cândă gândescu că mórtea 'mă va răpi ună copilă care...

Mircea. Mă rogă ție, aibă inimă... fiu tare... gândesc-te că cerulă și va da măreția și o adăpostire vecinică... să nu'lă plângemă pe dânsulă ci pe noi...

Smaranda. Da!... Voi avea inimă, viersulă tău mă

întăresce... Stăpâne Dómne, pentru că tu voesci astfelü...
Pentru că este neapăratu... 'Mă voiă îneca durerea...
Facă-se voia ta!...

Mircea. Vin'o în brațele mele!... Vin'o!... Si tu Dumnezeule dreptu, primesce astă crudă jertfă... Deschide-i porțile împărătiei tale, și adumbrește'lui în sénul tău!... Căci elu mōre pentru tine... Dar văi!... Iartă nevrednicile lacrimi ce inundă ochii noștri. (cadă în genuchi. De o dată se audă înțelul sunetă de cornu în cea altă parte a dinului, amândoi se scolă și statornicia Smarandi pere.)

SCENA V.

ACEIASĂ, STANCIU, OSCENĂ, POPORU, FEMEI.

(Poporul parte e pe scenă, parte lângă ziduri.)

Smaranda. A!... Iată semnulă îngrozitoră!...

Mircea. Dumnezeul meu!... dă'mă inimă și tăriă!...

Smaranda. Astă semnă preinoesce gróza mea... Nu potu!... În zadară m'amă invoită... Asta nu va fi!... Vreau să'lăscapă... Vreau să'lăscapă!.. m'ați înțelesu!..

Mircea. Cum?...

Smaranda. Cum?... Si cutedi să'mă facă o astfelă de întrebare?.. vei vedea... Ascultați... ascultați.. voi care sunteți părinți și care veți înțelege durerea unei mame, și voi vitezi oscenă în a cărora pepturi bate o inimă... Aveți milă de lacrimele mele!... O mamă vă rögă în genuchi... Veți lăsa voi să-mă omore pe scumpulă mea copilă?...

Stanciu. Nu, nu!... și jurămă... .

Smaranda. Adeverată?...

Mircea. Ce spui?...

Stanciu. Predă cetatea Căpitane, Șerbanu prețuesce atâtă jertfă!...

Mircea. Cuitezi?...

Stanciu. Da!... Căci o vomă relua fără întârziere... Parcă nu le-amă mai luat'o și altă dată... Dar nu voră trece trei dile și cu ajutorul lui Dumnezeu, cetatea va fi iarăși a noastră!...

Smaranda. O!... da!... da!...

Mircea. Ați înebunitu!... și chiar de o fi biruința noastră netăgăduită, este ore dreptu ca pentru a'mi săpa fiul, să jertfescu viața precișă a atâtorei vitejii, trebuincioși terei?...

Smaranda. Cum?... Te împotrivesc?... (ală doilea sunet de cornă, mișcare generală.) Dumnezeul meu!... Audit!... se apropie minutul îngrozitoru!...

Stanciu. Să alergăm!... (toți face o mișcare spre a se urca pe zidu)

Mircea. (repedindu-se înaintea lor și oprinduți) Ce faceti?... Opriti-vă... lăsați... să le răspundă eu!...

Smaranda. Tu?..

Mircea. Locu!... Lăsați-mă să trecu... (apartu) Dumnezeul meu, dă'mi putere!... (se urcă șovăind pe înălțimea din dului către fundu.) Radule!.. de aici crede că voi lipsi la datoria mea, te aici amăgitu!.. Copilul ce'mi a datu cerul, este ală Terrei... Elu a fostu născutu să fie sprijinu, iară nu vrăjmașu... De va muri pentru terra și Domnul său... 'lă ascépta o renumire vecinică!.. Iar pe tine... rușinea și blestemul veacurilor viitore... și ca să 'ți arătu cumă unu Român 'și înplinesc datoria sa... Ascultă... De n'aici armă cu care să lovesc pe eopilul meu... Tine... Ia acestu cuțit!..

Toți. A!..

Smaranda. Ce grodăvie!..

Stanciu. Ce ați făcută nenorocite?..

Mircea. Datoria mea!.. Prietenul meu... numai vădu!.. susținem că (cade în brațele lui Stanciu).

Florica. (afară), Lăsați-mă!.. Lăsați-mă!..

Mircea. Ce este? ce să întâmplat?..

Stanciu. O femeie alergă spre noi.

SCENA VI.

ACEIAȘI, FLORICA, (intrându repede).

Florica. Mircea!.. Mircea!..

Mircea. Ce vădu?.. Filca lui Radu!..

Florica. Da ești!..

Smaranda. Cerule!.. Fiica călăuluș copilului meu!..

Mircea. Tu aici?.. Ați cudeațătă!..

Florica. Vă însărcinătă?.. Primejdia mă face să calcă în picioare totuști!.. și milă... dorul mă adusă aici... voi să scapă pe Șerbanu!..

Smaranda. Tu?..

Mircea. Cumă?..

Florica. Să împartă mărtele cu dinsul!.. și va da tata că de astă parte a șidului viața mea este amerințată ca și a fiului vostru!.. și să scie, că, de va da îngroditorea poruncă... va plăti copilul pentru copilul!

Mircea. Grodăvie!..

Florica. Să nu zăbovim!..

Smaranda. Minutele suntă scumpe!..

Stanciu. Venită...

Smaranda. Să mergeam!.. (pornescu cu loșii către șid, a treilea sunet de cornu, strigătă generalul),

Stanciu. Ce se află înaintea celorăi alți se urcă celă dinței și se uită în jos, dă unuș tipătu de grădă, scobără și opresce pe cei ce vorău să se sui; A!.. Prea târziu!.. Prea târziu!.. Nemernicu ucigașul.. opriți-vă!..

Smaranda. Florica. Dumnezeule!.. (Smaranda cade leșinată în brațele Florichi).

Mircea. (în genuchi.) Priimesce-lui în sinul tău Domne alău Milostivirei. (Sculându-se repede, amenințător și scote spata;) A!.. Resbunare!..

Toți.. Răsbunare!..

Stanciu. O vom avea!.. O vom avea!.. Dar ce văd?.. se apropiere de Tabără unuș noră de pulbere... ochii mei începă adări săntă cruce, care aruncă de departe rađe strălucitor ca fulgerul!.. Este mândru stegă alău Terrei!.. Da... da... elu este... numai e îndoială!.. Ne vine în adjutor!..

Mircea. Cerule! și va adevărat?..

Stanciu. Da!.. Iată!.. A năvălită asupra păgânilor... Păgâni și perdu capul... a luat-o la fugă!..

Mircea. Tă mulțumescă Domne a-totu putinte!.. jertfa săngelui meu celu mai curată, n'a fostă șadarnică!.. Cu dênsul său scrisă astă-dă o mare pildă de cinste și vitejia Românească... și veacurile viitoră voră affă și voră cinsti neperitoră sa renumire!.. La viersul Terrei în primejdia, astă amintire va inflăcăra, vitejia Românului și va face pe cotropitoră, ori care ară fi, să scie că totu Românul și plinesce datoria ca **Mircea!**..

FINELE PIESEI.

VERIFICAT
2017

VERIFICAT
1987